

Barbara Hensel-Moszyńska, Maria Miśkiewiczowa

Ostromęczyn, gm. Platerów, woj. białkopodlaski, stanowisko I, AZP nr 56-83, stan. nr 5

Informator Archeologiczny : badania 23, 109

1989

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

UZUPEŁNIENIA 1987 i 1988

1987

Ostromęczyn, gm. Platerów,
woj. białkopodlaskie,
stanowisko I,
AZP nr 56-83 stan. nr 5

Uniwersytet Warszawski
Instytut Archeologii

Badania prowadziła mgr Barbara Hensel-Moszyńska. Konsultantem była doc. dr hab. Maria Miśkiewiczowa. Finansowało Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków w Białej Podlaskiej. Grodzisko wczesnośredniowieczne? Fortyfikacja nowożytna?

Obiekt znajduje się na łagodnym wzniesieniu, na prawym brzegu strugi, prawego dopływu rzeki Tocznej. Spełniał on pierwotnie funkcje obronne. Od strony południowej, wschodniej i zachodniej zachowały się pozostałości umocnień w postaci wałów ziemnych i wielobocznych nasypów — "bastionów" (zachowana wysokość ok. 3 m, powierzchnia 20 m²) usytuowanych w części południowo-wschodniej, południowo-zachodniej i północno-wschodniej i fosy.

Badania miały charakter sondazowy i miały na celu wyjaśnienie genezy obiektu.

Założono jeden wykop o powierzchni 20 m² usytuowany w części południowo-zachodniej majdanu. Wyróżniono IX warstw.

Wydobyty w trakcie badań materiał zabytkowy nie pozwala na określenie chronologii absolutnej obiektu. Wnioskowanie zostało więc oparte na obserwacji stopnia zaawansowania technologicznego materiału ceramicznego występującego w obrębie poszczególnych warstw.

Z warstwy VIII pochodzi tylko 1 fragment ceramiki, który można datować na początek okresu nowożytnego. Z warstw VI-VII pochodzi znaczna ilość materiału ceramicznego, który mógł powstać najwcześniej w połowie XVI wieku.

Około połowy XVI wieku majdan przykryty został warstwą niwelacyjną złożoną z ziemi wymieszanej z zaprawą na którą siałono bruk kamienny. W drugiej połowie XVI w. w badanej części majdanu wzniesiono lekkie zabudowania. Odkryte pozostałości przemawiałyby za zastosowaniem konstrukcji mieszanej — drewnianą w połączeniu z cegłą. W części zachodniej sondażu uchwyciono poziom użytkowy obiektu (warstwa IV), wystąpił w nim bardzo liczny materiał zabytkowy. W ciągu XVII wieku obiekt uległ zniszczeniu przez pożar.

Badania przeprowadzone na terenie Ostromęczyna miały bardzo ograniczony charakter, co nie pozwala na postawienie stwierdzenia nowożytnej genezy obiektu, choć w oparciu o zaobserwowaną na stanowisku sekwencję warstw czyni ją najbardziej prawdopodobną. Powstanie umocnionego dworu w Ostromęczynie było przypuszczalnie wynikiem wzbogacenia właściciela w rezultacie udziału w spławie zboża do Gdańska, potwierdzonego już w XVI wiecznych źródłach dotyczących Podlasia.

Pelniejsze informacje dotyczące chronologii, rozplanowania i charakteru urządzeń obronnych można by uzyskać w wyniku szerokopłaszczyznowych badań stacjonarnych.

Dokumentacja oraz materiał źródłowy zostały przekazane do Muzeum Okręgowego w Białej Podlaskiej.